

SLIJMWASPLAAT

Hygrocybe laeta

(foto Maico Weites / Buiten-beeld)

S101

Beschermingsstatus

Rode lijstcategorieën

Beschermingsstatus

Habitatrichtlijnsoort

Vogelrichtlijnsoort

Belangrijke leefgebieden

Korte soortbeschrijving

Soortkenmerken

De Slijmwasplaat is een bruine tot oranjegele paddenstoel. De hoed is 1,5 cm tot 3 cm in diameter en afgeplat bij ouderdom. De sporen zijn wit. De paddenstoel heeft een sterke geur van verbrand rubber als men deze in een potje stopt. De soort kan gevonden worden van augustus tot december.

Biotoopvereisten

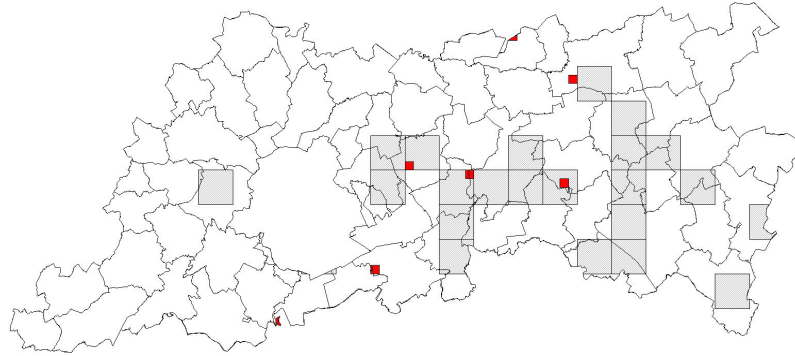
De Slijmwasplaat leeft saprotroof op de grond en strooisel in heischrale graslanden en grazige plekken in heiden op zure, voedselarme, droge tot natte zandgronden.

Voorkomen in de provincie Vlaams-Brabant

Regionale verspreiding

Sinds 2000 werden minder wasplaten waargenomen dan in de periode van 1990 tot 1999. De oorzaak hiervan is het verdwijnen van een aantal zeer waardevolle schrale graslanden. Tot 2000 was in het Eikenhof te Kortenberg bijvoorbeeld, een schraal hellinggrasland in een privaat domein, in beheer van Natuurpunt. Door vermesting en verkeerd beheer is daar momenteel alles verdwenen.

Inventarisatieonderzoeken

- Het projectvoorstel 'Aanzet tot atlasproject voor de macrofungi in Vlaams-Brabant en uitwerking van atlasproject in een deel van de provincie' werd in 2001 goedgekeurd door BRAKONA. Het project brengt de paddenstoelen van Vlaams-Brabant in kaart met behulp van vrijwilligers ondersteund door een professionele medewerker van Natuurpunt Studie. In het kader van dit project werd een paddenstoelendatabank ontworpen. Verder is het ook bedoeling van dit project om een aanzet te geven tot een verspreidingsatlas van de macrofungi in heel Vlaams-Brabant.
- De Zelfstandige Werkgroep voor Amateur Mycologen (ZWAM) voert inventarisaties uit in de regio Leuven.
- De Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring (KAMK) voert jaarlijks enkele inventarisaties uit in Vlaams-Brabant.
- Regionale paddenstoelwerkgroepen van Natuurpunt voeren inventarisaties uit in de provincie: Zwamenwerkgroep Zuidwest-Brabant (regio Halle), Paddenstoelenwerkgroep Zemst (regio Zemst), Paddenstoelenwerkgroep Zwamvlok (regio Liedekerke), Team Landen (regio Landen), Paddenstoelenwerkgroep Velpe-mene.

Knel- en aandachtspunten

- vermesting zorgt ervoor dat er minder vruchtlichamen worden gevormd en dat de ondergrondse zwamvlokken worden aangetast
- strooiselophoging
- verrijking door eutrofiëring
- verbossing

Overzicht maatregelen

H4.5. - H6.9.	Maaien
H4.9. - H6.10.	Extensieve begrazing
H4.13. - H6.3.	Kap van bos

S101.1.	Schraal graslandbeheer
S101.2.	Groeiplaatsen creëren
S101.3.	Bemesting

Landschaps- en habitatgerichte maatregelen

H4.5. - H6.9. Maaien

Een gefaseerd maaibeheer, waarbij delen van de vegetatie niet jaarlijks worden gemaaid, is ongunstig omdat de vegetatie hierdoor verrijkt. Dit maakt een regelmatig en jaarlijks weerkerend maaibeheer noodzakelijk.

H4.9. - H6.10. Extensieve begrazing

Begrazing is gunstig voor het behoud van de soort maar mag niet te intensief zijn, omdat dit kan leiden tot vertrapping en verrijking van de groeibodem. Anderzijds kan een te sterke extensivering eveneens leiden tot verrijking of verbossing.

H4.13. - H6.3. Kap van bos

Verbossing van (potentiële) groeiplaatsen moet door het tijdig kappen en uittrekken van struiken worden tegengegaan.

Soortgerichte maatregelen

S101.1. Schraal graslandbeheer

Het ongewijzigd voortzetten van het traditionele gebruik en beheer van schraal grasland als hooiland of weiland, of hooiland met nabeweiding is de beste beheervorm voor de Slijmwasplaat. Bij machinaal maaien is het van belang dat de vegetatiezone niet wordt beschadigd en de bodem niet wordt verdicht.

De frequentie van deze ingrepen is sterk afhankelijk van de voedselrijkdom van de bodem. Eventueel kan er in de plaats van het maaien een korte begrazing met een hoge veedichtheid plaatsvinden, op hetzelfde tijdstip. In deze situatie mag niet begraasd worden gedurende het groeiseizoen (tot 15 september).

S101.2. Groeiplaatsen creëren

Nieuwe groeiplaatsen zijn niet eenvoudig te creëren. In schraal grasland dat een aantal jaren uit beheer is geweest, maar in de tussentijd niet is bemest, is veelal nog wel kans op herstel van (een deel van) de mycologische waarden. Het beheer kan dan bestaan uit het voortzetten of opnieuw uitvoeren van het historisch beheer van de plaats.

S101.3. Bemesting

Matige of geen bemesting: een stikstofgift tot maximaal 25 kg zuivere stikstof per hectare per jaar, via incidenteel (niet jaarlijks) toedienen van stalmest.

Financierings- en ondersteuningmogelijkheden

Algemeen

- Ondersteuning gemeentelijk natuurbeleid
- Subsidie voor de aankoop van natuurgebieden
- Landschapsteam

Soortgericht

- Bijzonder natuurbeschermingsproject

Habitatgericht

- Beheerovereenkomst perceelsrandenbeheer

Lopende initiatieven

- Paddenstoelenproject in Vlaams-Brabant. De bedoeling van dit project is een gebiedsdekkende verspreidingsatlas van paddenstoelen te maken van de provincie Vlaams-Brabant. www.natuurpunt.be/nl/biodiversiteit/paddenstoelen/projecten-rond-paddenstoelen_429.aspx
- Paddenstoelenwerkgroep van JNM: de vereniging organiseert jaarlijks een weekend en enkele wandelingen in oktober. De brochure met 60 gemakkelijk herkenbare soorten wordt bij de afdelingen gepromoot.
- ZWAMdag: dag waarop zoveel mogelijk afdelingen in heel Vlaanderen een activiteit organiseren rond paddenstoelen (wandeling, quiz, infoavond, ...).
- KAMK: organiseert wandelingen, voordrachten en een cursus microscopie. Voor wie zich wil specialiseren in een bepaalde moeilijkere groep van paddenstoelen zijn er verschillende werkgroepen: Cortinarius, Russula, Myxomyceten.
- FUNBEL: In 1991 werd door de Antwerpse Mycologische Kring FUNBEL (afkorting van Fungi van België) opgestart. Het is een gegevensbestand waarin waarnemingen van zwammen en slijmzwammen uit België worden bewaard.

Opvolgings- en evaluatiemogelijkheden

Zoeken van groeiplaatsen

Het in de late herfst (oktober - november) bezoeken van potentiële groeiplaatsen en tellen van de vruchtlichamen.

S101

Referenties & verdere informatie

Publicaties

- Arnolds E., Kuyper T.W. & Noordeloos M.E., red. (1995). Overzicht van de paddenstoelen in Nederland. Nederlandse mycologische vereniging. 871 p.
- BRAKONA (2003). Paddenstoelenproject in Vlaams-Brabant. 2001-2003. BRAKONA Jaarboek. 50-55.
- Buelens, G. (2002). Een wasplatengrasland te Pellenberg. Jaarboek natuurstudie 2002, Natuurpunt Oost-brabant vzw: 42-49.
- Koster, A. (1993). Vademecum wilde planten. Schuyt, Haarlem. 272 p.
- Steeman R., Monnens J., Langendries R., Walley R., Buelens G. & De Pauw S. (2006). Paddenstoelen in de regio Leuven, verspreiding en ecologie (1981-2004). Natuurpunt Studie. Mechelen. 432 p. ill.
- Steeman, R. (2007). Paddenstoelenproject in Vlaams-Brabant. Verslag werkjaar 2006. Rapport Natuurpunt Studie 2007/5. 159 p.
- Steeman, R. (2008). Paddenstoelenproject in Vlaams-Brabant. Verslag werkjaar 2007. Rapport Natuurpunt Studie 2008/6. 178 p.
- Walley R. & Verbeken, A. (1999). Een gedocumenteerde Rode Lijst van enkele groepen paddenstoelen (macrofungi) van Vlaanderen. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 7:i-x + 1-84.
- Walley R. & Vandeven E. (2007). Standaardlijst van Basidiomycota en Myxomycota van Vlaanderen en het Brussels Gewest. Ministerie van de Vlaamse gemeenschap. Instituut voor Natuur- en bosonderzoek. Rapport INBO.R.2006.27, 143 p.

Websites

- www.inbo.be/content/page.asp?pid=FLO_PAD_start
- www.jnm.be/?pag=358&a=49
- www.kamk.be
- www.natuurpunt.be/nl/biodiversiteit/paddenstoelen_292.aspx
- www.soortenbank.nl
- www.waarnemingen.be

Folders

- Natuurpunt Studie. Paddenstoelen zoeken in Vlaanderen, een aanmoediging voor beginners. www.natuurpunt.be/nl/biodiversiteit/paddenstoelen/paddestoelen-zoeken-in-vlaanderen-eeen-aanmoediging_431.aspx.
- 60 gemakkelijk herkenbare soorten www.natuurpunt.be/uploads/biodiversiteit/paddenstoelen/documenten/pag_292_60soorten.pdf.
- Paddenstoelen.flits (digitale nieuwsbrief Natuurpunt) www.natuurpunt.be/mijnnatuurpunt/default.aspx.

Advies

- Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging (KVMV)
- Plantenwerkgroep JNM
- Paddenstoelenwerkgroep Natuurpunt
- Paddenstoelenwerkgroep Zemst (Kapelle-op-den-Bos, Nieuwenrode, Ramsdonk, Epepegem, Zemst, Hofstade, Elewijt, Weerde)
- Paddenstoelenwerkgroep Velpe-Mene (Glabbeek, Bost, Goetsenhoven, Hakendover, Kuntich, Oorbeek, Oplinter, Sint-Margriete-Houtem, Tienen, Vissenaken, Hoegaarden, Meldert, Outgaarden, Bierbeek, Korbeek-Lo, Lovenjoel, Opvelp, Boutersem, Kerkom, Neervelp, Roosbeek, Verrijck, Willebringen, Bunsbeek, Glabbeek-Zuurbemde, Kapellen, Attenrode)
- Team Landen (Landen, Zoutleeuw)
- Team Leuven
- Zwammenwerkgroep ZW-Brabant (Beersel, Halle, Linkebeek)